

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

18 JUIN 2012

Proposition de loi modifiant la législation électorale en vue de renforcer la démocratie et la crédibilité du politique

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION DES AFFAIRES
INSTITUTIONNELLES

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE Ier

Modifications du Code électoral

Art. 2

À l'article 118 du Code électoral, remplacé par la loi du 13 décembre 2002 et modifié par les lois des 19 février 2002 et 13 février 2007, les modifications suivantes sont apportées :

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :

Voir :

Documents du Sénat :

5-1571 - 2011/2012 :

N° 1 : Proposition de loi de MM. Anciaux, Moureaux, Claes, Mme Defraigne, MM. Tommelein, Cheron, Mme Piryns et M. Delpérée.

N° 2 : Avis du Conseil d'État.

N° 3 : Amendements.

N° 4 : Rapport.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2011-2012

18 JUNI 2012

Wetsvoorstel tot wijziging van de kieswetgeving met het oog op de versterking van de democratie en de politieke geloofwaardigheid

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE
INSTITUTIONELE AANGELEGENHEDEN

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK I

Wijzigingen van het Kieswetboek

Art. 2

In artikel 118 van het Kieswetboek, vervangen bij de wet van 13 december 2002 en gewijzigd bij de wetten van 19 februari 2003 en 13 februari 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt :

Zie :

Stukken van de Senaat :

5-1571 - 2011/2012 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heren Anciaux, Moureaux, Claes, mevrouw Defraigne, de heren Tommelein, Cheron, mevrouw Piryns en de heer Delpérée.

Nr. 2 : Advies van de Raad van State.

Nr. 3 : Amendementen.

Nr. 4 : Verslag.

«Nul ne peut, sur une même liste, être présenté à la fois au mandat effectif et à la suppléance.»;

2° un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 4 et 5 :

«Nul ne peut se porter candidat pour les élections pour la Chambre des représentants, s'il est en même temps candidat pour les élections pour le Parlement flamand, le Parlement wallon, le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le Parlement de la Communauté germanophone ou le Parlement européen, si ces élections ont lieu le même jour.»;

3° dans l'alinéa 7, devenant l'alinéa 8, le mot «cinq» est remplacé par le mot «sept».

Art. 3

Dans l'article 173 du même Code, remplacé par la loi du 13 décembre 2002 et modifié par la loi du 14 avril 2009, l'alinéa 4 est abrogé.

Art. 4

À l'article 233 du même Code, modifié par les lois des 30 juillet 1991, 16 juillet 1993 et 27 mars 2006, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, modifié par la loi du 16 juillet 1993, les mots «non sortant» sont abrogés et les mots «une élection législative» sont remplacés par les mots «une élection pour son assemblée»;

2° le paragraphe 2, inséré par la loi du 16 juillet 1993 et modifié par la loi du 27 mars 2006, est remplacé par ce qui suit :

«§ 2. Le sénateur élu directement ou le sénateur coopté qui est élu membre d'un Parlement de communauté ou de région ou qui achève le mandat d'un membre d'un Parlement de communauté ou de région, perd sa qualité de sénateur élu directement ou sénateur coopté dès l'instant où il prête serment en tant que membre d'un Parlement de communauté ou de région.

Le membre de la Chambre des représentants qui s'est porté candidat à l'élection pour le Parlement flamand, le Parlement wallon, le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le Parlement de la Communauté germanophone ou le Parlement européen, et qui est élu en qualité d'effectif, perd de plein droit sa qualité de membre de la Chambre des représentants au jour de la validation de son nouveau mandat effectif.

«Niemand mag, binnen dezelfde lijst, tegelijk als kandidaat-titularis en als kandidaat-opvolger worden voorgedragen.»;

2° tussen het vierde en het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende :

«Niemand mag zich kandidaat stellen voor de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers, als hij tegelijk kandidaat is voor de verkiezingen voor het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap of het Europese Parlement, wanneer deze verkiezingen op dezelfde dag plaatsvinden.».

3° in het zevende lid, dat het achtste lid wordt, wordt het woord «vijf» vervangen door het woord «zeven».

Art. 3

In artikel 173 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 13 december 2002 en gewijzigd bij de wet van 14 april 2009, wordt het vierde lid opgeheven.

Art. 4

In artikel 233 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wetten van 30 juli 1991, 16 juli 1993 en 27 maart 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 1, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993, worden de woorden «niet aftredende» opgeheven en worden de woorden «een parlementsverkiezing» vervangen door de woorden «een verkiezing voor zijn assemblee»;

2° paragraaf 2, ingevoegd bij de wet van 16 juli 1993 en gewijzigd bij de wet van 27 maart 2006, wordt vervangen als volgt :

«§ 2. De rechtstreeks gekozen senator of gecoöpteerd senator die tot lid van een Gemeenschaps- of Gewestparlement gekozen is of door opvolging een mandaat van een lid van een Gemeenschaps- of Gewestparlement voleindigt, verliest zijn hoedanigheid van respectievelijk rechtstreeks gekozen senator of gecoöpteerd senator zodra hij de eed aflegt als lid van een Gemeenschaps- of Gewestparlement.

De volksvertegenwoordiger die zich kandidaat heeft gesteld bij de verkiezing voor het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap of het Europese Parlement, en die verkozen wordt als effectieve kandidaat, verliest van rechtswege zijn hoedanigheid van volksvertegenwoordiger op de dag van de geldigverklaring van zijn nieuwe effectieve mandaat.

Il perd également cette qualité de plein droit dès l'instant où il renonce à son nouveau mandat effectif entre le jour de la proclamation des élus et le jour de la validation de son nouveau mandat effectif.

Les alinéas 2 et 3 s'appliquent également aux membres de la Chambre des représentants qui ont cessé de siéger par suite de leur nomination en qualité de ministre ou de secrétaire d'État du gouvernement fédéral ou par suite de leur élection en qualité de ministre ou de secrétaire d'État d'un Gouvernement de communauté ou de région. ».

CHAPITRE II

Modification de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone

Art. 5

L'article 11 de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, abrogé par la loi du 6 juillet 1990, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 11. Le membre du Parlement qui s'est porté candidat à l'élection pour la Chambre des représentants et qui est élu en qualité d'effectif, perd de plein droit sa qualité de membre du Parlement au jour de la validation de son nouveau mandat effectif.

Il perd également cette qualité de plein droit dès l'instant où il renonce à son nouveau mandat effectif entre le jour de la proclamation des élus et le jour de la validation de son nouveau mandat effectif.

Le présent article s'applique également aux membres du Parlement qui ont cessé de siéger par suite de leur élection en qualité de membre du gouvernement ou par suite de leur nomination en qualité de ministre ou de secrétaire d'État du gouvernement fédéral ou par suite de leur élection en qualité de ministre ou de secrétaire d'État d'un autre gouvernement de communauté ou de région. ».

CHAPITRE III

Modifications de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen

Art. 6

À l'article 21, § 5, de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, les modifications suivantes sont apportées :

Hij verliest die hoedanigheid eveneens van rechtswege zodra hij zijn nieuwe effectieve mandaat verzaakt tussen de dag van de afkondiging van de verkozenen en de dag waarop zijn nieuwe effectieve mandaat geldig wordt verklaard.

Het tweede en het derde lid zijn ook van toepassing op de volksvertegenwoordigers die ophielden zitting te hebben ten gevolge van hun benoeming tot minister of staatssecretaris van de federale regering of hun verkiezing tot minister of staatssecretaris van een Gemeenschaps- of Gewestregering. ».

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap

Art. 5

Artikel 11 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, opgeheven bij de wet van 6 juli 1990, wordt hersteld als volgt :

« Art. 11. Het lid van het Parlement dat zich kandidaat heeft gesteld bij de verkiezing voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en dat als effectief lid wordt verkozen, verliest van rechtswege zijn hoedanigheid van lid van het Parlement op de dag van de geldigverklaring van zijn nieuwe effectieve mandaat.

Hij verliest die hoedanigheid eveneens van rechtswege zodra hij zijn nieuwe effectieve mandaat verzaakt tussen de dag van de afkondiging van de verkozenen en de dag waarop zijn nieuwe effectieve mandaat geldig wordt verklaard.

Dit artikel is ook van toepassing op de leden van het Parlement die ophielden zitting te hebben ten gevolge van hun benoeming tot minister van de regering of ten gevolge van hun benoeming tot minister of staatssecretaris van de federale regering of hun verkiezing tot minister of staatssecretaris van een andere Gemeenschaps- of Gewestregering. ».

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement

Art. 6

In artikel 21, § 5, van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° deux alinéas rédigés comme suit sont insérés entre les alinéas 1er et 2 :

«Nul ne peut, sur une même liste, être présenté à la fois au mandat effectif et à la suppléance.

Nul ne peut se porter candidat pour les élections du Parlement européen, s'il est en même temps candidat pour les élections pour la Chambre des représentants, le Parlement flamand, le Parlement wallon, ou le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, si ces élections ont lieu le même jour.»;

2° dans l'alinéa 3 ancien, devenant l'alinéa 5, le mot «deux» est remplacé par le mot «quatre».

Art. 7

Dans la même loi, il est inséré un article 42*bis*, rédigé comme suit :

« Art. 42*bis*. Le membre du Parlement européen qui s'est porté candidat à l'élection pour la Chambre des représentants, le Parlement flamand, le Parlement wallon ou le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et qui est élu en qualité d'effectif, perd de plein droit sa qualité de membre du Parlement européen au jour de la validation de son nouveau mandat effectif.

Il perd également cette qualité de plein droit dès l'instant où il renonce à son nouveau mandat effectif entre le jour de la proclamation des élus et le jour de la validation de son nouveau mandat effectif.».

CHAPITRE IV

Modifications de la loi du 6 juillet 1990 réglant les modalités de l'élection du Parlement de la Communauté germanophone

Art. 8

Dans l'article 23, § 2, de la loi du 6 juillet 1990 réglant les modalités de l'élection du Parlement de la Communauté germanophone, modifié par les lois des 16 juillet 1993 et 19 février 2003, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

1° tussen het eerste en het tweede lid worden twee leden ingevoegd, luidende :

«Niemand mag, binnen dezelfde lijst, tegelijk als kandidaat-titularis en als kandidaat-opvolger worden voorgedragen.

Niemand mag zich kandidaat stellen voor de verkiezingen voor het Europese Parlement als hij tegelijk kandidaat is voor de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers, het Vlaams Parlement, het Waals Parlement of het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, wanneer deze verkiezingen op dezelfde dag plaatsvinden.»;

2° in het vroegere derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt het woord «twee» vervangen door het woord «vier».

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel 42*bis* ingevoegd, luidende :

« Art. 42*bis*. Het lid van het Europese Parlement dat zich kandidaat heeft gesteld bij de verkiezing voor de Kamer van volksvertegenwoordigers, het Vlaams Parlement, het Waals Parlement of het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement en dat als effectief lid wordt verkozen, verliest van rechtswege zijn hoedanigheid van lid van het Europese Parlement op de dag van de geldigverklaring van zijn nieuwe effectieve mandaat.

Hij verliest die hoedanigheid eveneens van rechtswege zodra hij zijn nieuwe effectieve mandaat verzaakt tussen de dag van de afkondiging van de verkozenen en de dag waarop zijn nieuwe effectieve mandaat geldig wordt verklaard.».

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen van de wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen

Art. 8

In artikel 23, § 2, van de wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen, gewijzigd bij de wetten van 16 juli 1993 en 19 februari 2003, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende :

«Nul ne peut se porter candidat pour les élections du Parlement, s'il est en même temps candidat pour les élections de la Chambre des représentants si ces élections ont lieu le même jour.».

Art. 9

Dans l'article 49, § 4, de la même loi, les mots «alinéas 1er et 2» sont remplacés par les mots «alinéas 1er à 3».

CHAPITRE V

Disposition finale

Art. 10

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2014, et est d'application pour la première fois aux élections pour le Parlement européen qui suivent la publication au *Moniteur belge* de la présente loi, ainsi qu'aux autres élections qui sont organisées simultanément.

«Niemand mag zich kandidaat stellen voor de verkiezingen van het Parlement als hij tegelijk kandidaat is voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers wanneer deze verkiezingen op dezelfde dag plaatsvinden.».

Art. 9

In artikel 49, § 4, van dezelfde wet worden de woorden «eerste en tweede lid» vervangen door de woorden «eerste tot derde lid».

HOOFDSTUK V

Slotbepaling

Art. 10

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2014, en is voor de eerste keer van toepassing op de verkiezingen voor het Europese Parlement die volgen op de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*, evenals op de andere verkiezingen die gelijktijdig worden georganiseerd.